

Jaarverslag Ondernemers Fonds Assen

Algemeen

In het tweede Corona-jaar was het, evenals voor vele ondernemers, ook voor het OFA een bijzonder jaar. De trekkingsgerechtigden hebben er alles aan gedaan om binnen de beperkingen toch de budgetten zo goed mogelijk te besteden. In hun eigen kring, bijvoorbeeld in de algemene ledenvergaderingen, hebben ze daar verantwoording over afgelegd. Immers, het OFA is van voor en door ondernemers. Verantwoording dient ook zo dicht mogelijk bij de bron te geschieden.

In dit Jaarverslag verwoorden wij op hoofdlijnen waar de budgetten zoal aan besteed zijn per trekkingsgerechtigde.

Echter, in 2021 hebben we ook de vierjaarlijkse evaluatie laten uitvoeren. Vandaar dat we in dit Jaarverslag daarmee beginnen. Het is een onderdeel van de publieke verantwoording naar alle ondernemers in de stad.

Evaluatierapport, foto: Esther van Riezen

Evaluatie 2021

Naar aanleiding van de evaluatie 2016 is er in 2017 een nieuw convenant gesloten met de gemeente. Daar is onder andere in opgenomen dat het OFA voor onbepaalde tijd is ingesteld. Met daarbij de voorwaarde dat er elke vier jaar een evaluatie plaatsvindt. Deze is niet gericht op wel of niet continueren van het fonds, maar gericht op het zoeken naar verbeteringen.

De evaluatie 2021 is een kwalitatieve evaluatie geworden. Dat betekent dat er, in tegenstelling tot de kwantitatieve evaluatie 2016, niet gewerkt is met enquêteformulieren die verspreid werden onder de ondernemers. Er is gekozen voor het interviewen van stakeholders waaronder de bestuurders van de trekkingsgerechtigden. Maar ook derden hebben hun zegje kunnen doen. De keuze voor deze methodiek is vooraf afgestemd met de trekkingsgerechtigden.

Het conceptrapport van de evaluatie is vooraf besproken met de trekkingsgerechtigden. Vervolgens heeft het OFA-bestuur het rapport vastgesteld. Ook al heeft dit laatste begin 2022 plaatsgevonden, het leek het bestuur raadzaam er in dit Jaarverslag gewag van te maken. Het gehele rapport evenals de Management Summary en de reactie van het OFA-bestuur op het rapport staan op

www.ondernemersfondsassen.nl

Conclusies Evaluatie 2021

#1 Ondernemersfonds een anker voor organiserend vermogen

Aantoonbaar heeft het Ondernemersfonds een bijdrage geleverd aan allerlei soorten projecten die een bijdrage leveren aan het organiserend vermogen, de aantrekkelijkheid en het functioneren van enerzijds Assen en anderzijds de als trekkingsgerechtigden gedefinieerde deelsectoren en deelgebieden. Jaarlijks is er circa € 400.000,- beschikbaar om te investeren van, voor en door de Asser ondernemers. Bij de organisaties met trekkingsrecht is veel draagvlak aanwezig voor het systeem. Zij geven ook allemaal aan dat het Ondernemersfonds de laatste jaren steeds beter is gaan functioneren in termen van bekendheid en bestedingen. Daardoor zijn projecten gefinancierd die anders niet geïnitieerd zouden zijn. Dat blijkt uit de reacties van de geïnterviewde personen.

Bevrijdingssuite, foto: RTV Drenthe

#2 Samenwerking komt op verschillende fronten tot wasdom (en daarmee de bestedingen)

We zien dat in de periode 2017-2021 de samenwerking van diverse sectoren op gang is gekomen. Grote stappen zijn gezet in de sectoren onderwijs, zorg, agrarisch en toeristisch-recreatief. In het geval van de twee eerstgenoemden is de stimulerende rol van Ondernemend Assen essentieel geweest. De verbeterde samenwerking vertaalt zich direct in het organiserend vermogen. In de laatste jaren worden meer projecten geïnitieerd en wordt er vaker een beroep gedaan op het beschikbare trekkingsrecht. De coronapandemie in 2020-2021 is een remmende factor geweest maar heeft naar verwachting geen effect op de ingezette trend. Verder valt op dat op andere terreinen de samenwerking verder professionaliseert. In de binnenstad is de samenwerking tussen deelsectoren (zoals winkels, horeca en vastgoed) integraler geworden via de organisatie Vaart in Assen. Binnen Ondernemend Assen is een recente ontwikkeling waarneembaar dat de verschillende bedrijvenparken actief nadenken over de toekomstige gewenste ontwikkelingen via individuele masterplannen met aandacht voor strategie en projecten. Dit heeft als bijkomend effect dat er meer voorstellen liggen voor het beschikbare trekkingsrecht.

Niet alleen binnen het eigen gebied/de eigen sector, maar ook cross-sectoraal is een ontwikkeling waarneembaar. Vele projectvoorbeelden tonen een samenwerking aan tussen trekkingsgerechtigden. Zoals tussen onderwijs en bedrijfsleven en tussen zorg en onderwijs.

Een kanttekening bij de hierboven conclusies is dat er bij de sectoren zorg, onderwijs en toeristisch-recreatief nog aanzienlijke reserves van opgebouwd trekkingsrecht aanwezig zijn. Natuurlijk heeft de coronapandemie een behoorlijk remmend effect gehad op de bestedingen.

#3 Samenwerking niet overal vanzelfsprekend

Desondanks blijft de samenwerking bij enkele trekkingsgerechtigden nog achter. De voornaamste sectoren zijn sport, cultuur en defensie/overheid. Al worden in de laatste sector sinds 2021 hernieuwde stappen gezet om tot samenwerking te komen.

Binnen de genoemde sectoren is in de huidige situatie feitelijk geen trekkingsgerechtigde organisatie aanwezig. Het beschikbare trekkingsrecht valt daardoor onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het OFA. Aanvragen bij het fonds met bijvoorbeeld een sport gerelateerd karakter worden eerst gefinancierd uit het sportbudget voordat bijvoorbeeld een beroep wordt gedaan op het stadsbrede budget. Ook al zorgt dit ervoor dat de druk op het stadsbrede budget wat wordt verlicht (zie hieronder), op termijn is dit geen wenselijk situatie. Basis van het Ondernemersfonds is immers ook het versterken van de samenwerkingsgraad binnen een sector. Bovendien worden reserves opgebouwd terwijl andere trekkingsgerechtigden met 'tekorten' kampen.

Sport-/Speldag Winkelcentrum Cité, foto: winkelcentrum Cité

#4 Stadsbrede budget wint aan bekendheid

Zowel uit de kwantitatieve analyses als via de interviews is de conclusie gerechtvaardigd dat het stadsbrede budget aan populariteit wint. Indien we de periode van de coronapandemie buiten

beschouwing laten dan wordt het stadsbrede budget jaarlijks in het geheel gebruikt. Kijken we naar de aard van de bestedingen dan tonen de analyses aan dat enerzijds de focus ligt op evenementen en anderzijds dat veel van de bestedingen landen in de binnenstad. Ook de regelmatige aanvragers herkennen de bredere bekendheid van het stadsbrede budget. In het netwerk van projectorganisatoren wordt met regelmaat gememoreerd aan de financieringskansen bij het OFA.

De toegenomen bekendheid zorgt voor organisatorische vraagstukken. Zo is de vraag of alle procedures nog passen bij de huidige status? Wat bijvoorbeeld te doen indien de grens van het stadsbrede budget al gedurende het jaar wordt bereikt? En is het wenselijk om projectaanvragen verder te kaderen? Nu is het enige inhoudelijke criterium dat een project moet bijdragen aan het promoten van Assen.

#5 Grote tevredenheid over procedures

Bij alle trekkingsgerechtigde organisaties en bij de organisaties die regelmatig een beroep doen op het stadsbrede budget is een grote tevredenheid aanwezig over de procedurele handelswijze van het OFA. Zowel de processen die betrekking hebben op de aanvraag, als de processen die betrekken hebben op het verantwoorden van het budget. De tevredenheid heeft bijvoorbeeld betrekking op de heldere richtlijnen aan de voorkant. Maar waardering is er vooral voor de positieve houding van het OFA om aanvragen tot een succes te maken. Dat blijkt uit de actieve begeleiding van aanvragers. In tegenstelling tot veel andere fondsen ligt het accent niet op toetsen. Bij de begeleiding speelt het bestuurssecretariaat een cruciale rol. Hierdoor heeft het Ondernemersfonds een gezicht. Maar ook de laagdrempelige manier waarop contact kan worden opgenomen met het bestuur wordt positief gewaardeerd. Er is kortom geen aanleiding voor grote wijzigingen van de procesmatige kaders.

Kunst aan de Vaart BUITEN, foto: Esther van Riezen

#6 Weinig draagvlak voor aanvullende top-down criteria

Het Ondernemersfonds in Assen kenmerkt zich door een bottom-up benadering met veel vrijheid voor trekkingsgerechtigde gebieden/sectoren. Ook de omgang met het stadsbrede budget laat zich beschrijven door een benadering van vertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel van organisatoren. Regels zijn pas nodig indien het zelf organiserend vermogen te wensen overlaait. Deze houding wensen de trekkingsgerechtigden te koesteren. Bijvoorbeeld ten aanzien van het antwoord op de onderzoeksvraag of er aanvullende procedures noodzakelijk zijn om het beschikbare stadsbrede

budget meer te kaderen omdat de populariteit toeneemt (zie conclusie #4). Meerdere fondsen hanteren de werkwijze dat de stadsbrede projectaanvragen prioriteit hebben die aansluiten bij het economische beleid in de gemeente. Stakeholders in Assen voelen daar weinig voor. Zij waarderen juist de charme van het fonds dat allerlei type projecten door het fonds mogelijk gemaakt kunnen worden. Door meer kaders te introduceren is het risico aanwezig dat het Ondernemersfonds meer op afstand komt te staan van bepaalde groepen.

Een ander voorbeeld is de reactie op de onderzoeksvraag om een groter deel van het budget te reserveren voor stadsbrede projecten (25% in tegenstelling tot de huidige 15%). Het is weliswaar voor meerdere trekkingsgerechtigden best voorstelbaar dat er meer budget beschikbaar komt voor stadsbrede activiteiten, maar het standaard verhogen van de afroaming naar 25% is voor hen niet de gewenste methode. Hoofdzakelijk zijn twee redenen daarvoor leidend. Allereerst is er bij meerdere trekkingsgerechtigden nog een significante reserve aanwezig die mogelijk anders ingezet kan worden. Ten tweede wijzen de respondenten op de informele samenwerkingscultuur in Assen. Voor goede ideeën is altijd financiële ruimte aanwezig. De besturen van trekkingsgerechtigden hebben goede relaties met elkaar. Is er aanvullend budget nodig dan zijn enkele telefoontjes voldoende. Een derde en laatste voorbeeld voor het geringe draagvlak voor een top-down benadering heeft betrekking op bestaande reserves bij trekkingsgerechtigde gebieden/sectoren. Bij meerdere vergelijkbare fondsen is een vorm van regelgeving van toepassing dat middelen een maximale periode gereserveerd blijven. Indien er vervolgens geen beroep op is gedaan (in termen van een besteding of een reservering voor een project) dan vallen de middelen vrij. Bijvoorbeeld t.b.v. het stadsbrede budget. Stakeholders in Assen voelen daar weinig voor. Het bestaansrecht van het Ondernemersfonds is in de basis een uiting van het draagvlak in de verschillende gebieden/sectoren. Middelen die bovendien door het eigen gebied / de eigen sector worden opgebracht.

Muskee Muziektheater, foto: Rudy Leukfeldt

#7 Doorontwikkeling organisatie gewenst

Op onderdelen is het noodzakelijk om de huidige organisatiestructuur door te ontwikkelen. Statutair is er een prominente rol in de organisatiestructuur aanwezig voor het Platform Ondernemend Assen (POA). Het POA heeft een centrale rol gespeeld bij de oprichting van het Ondernemersfonds. Dat uit zich onder andere in een tweetal bevoegdheden in de statuten. Enerzijds de benoeming en het

ontslag van bestuursleden, anderzijds een adviserende functie bij grotere stadsbrede aanvragen. Doordat de samenwerkingsstructuren in gebieden inmiddels anders zijn dan bij de start van het OFA is de functie van het POA de laatste jaren gewijzigd. Dat maakt de vraag legitiem wat de gewenste organisatievorm is voor het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur van het OFA.

Voorliggende evaluatie toont aan er een breed draagvlak is om in de structuur een plek te behouden voor het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur. In tegenstelling tot de rol van het POA (slechts bestaande uit enkele grotere trekkingsgerechtigden) gaan er breeduit stemmen op voor een samenstelling waarbij alle trekkingsgerechtigden een rol hebben.

Een brede samenstelling heeft volgens de respondenten als bijkomend voordeel dat gebieden/sectoren frequenter contact hebben met elkaar, waardoor samenwerkingsvoordelen kunnen ontstaan. Overigens schuilt er ook een gevaar in een nieuwe brede organisatielaag, zo klinkt uit de geluiden door. De slagkracht kan eronder leiden doordat alle gebieden/sectoren meepraten en besluiten. Anderen wijzen op het ideale democratische gehalte van een dergelijk model.

Art of Wonder festival, foto: Moon Saris

#8 Slimme verbeteringen in zichtbaarheid maar investeringen kent grenzen

Sinds de voorgaande evaluatie zijn de nodige verbeteringen doorgevoerd om de bekendheid van het Ondernemersfonds in de gemeente te vergroten. Investeringen zijn gedaan in zichtbaarheid op social media, het frequenter versturen van nieuwsberichten en zichtbaarheid tijdens activiteiten. Het zal altijd zo zijn dat groepen ondernemers niet bekend zijn met het bestaan van een Ondernemersfonds waar zij zelf aan bijdragen. De bekendheid is in deze evaluatie niet kwantitatief onderzocht middels een individuele enquête onder ondernemers. We kunnen de aanname echter bekrachtigen door te wijzen op gegevens van vergelijkbare fondsen in Nederland. Uit onderzoeken blijkt keer op keer dat zo'n 10% tot 30% niet bekend is met het lokale fonds. Dat gevoel is ook bij de geïnterviewde personen in Assen aanwezig. Er is altijd een groep aanwezig die moeilijk te bereiken is en/of geen interesse toont in collectieve samenwerkings- en financieringsprocessen.

Zowel het bestuur van het OFA als de trekkingsgerechtigden zien het verbeteren van de zichtbaarheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Maar ook de rol van de gemeente is essentieel. De gemeente heeft volop instrumenten in handen om het OFA mee helpen te promoten.

In z'n algemeenheid geven bestuur en trekkingsgerechtigden aan dat er nog enkele slimme verbeteringen mogelijk zijn maar dat alle investeringen die worden gedaan direct ten kosten gaan het beschikbare budget voor de stad en haar gebieden/sectoren.

Ook van een ondernemer mag worden verwacht dat hij/zij zich oriënteert op het 'umfeld'.

De informatie over het OFA moet op verschillende fronten laagdrempelig voorhanden zijn maar dat is iets anders dat alle middelen moeten worden ingezet om ieder individu te bereiken.

#9 Onzekerheid over inkomsten weeffout in systeem

Het onderwerp met de hoogste urgentie bij bestuur en trekkingsgerechtigden is de jaarlijkse onzekerheid over het beschikbare budget afkomstig uit de OZB-opslag. Waar de meeste andere fondsen in Nederland de inkomsten hebben vergrendeld door een vast jaarlijks bedrag als OZB-opslag af te dragen aan het Ondernemersfonds, zijn de inkomsten in Assen afhankelijk van de waardeontwikkeling van het commercieel vastgoed en het aandeel van de leegstand. In het laatste jaar is het bestuur van het OFA daardoor genoodzaakt geweest om de voorhand begrote inkomsten na afloop te corrigeren. Overigens is dit ook voor de jaren 2020 en 2021 van toepassing. Alle betrokkenen zien dit als een weeffout in het systeem waar zo snel mogelijk een oplossing voor moet worden geïntroduceerd. Het gevolg is immers dat ambities gedurende het jaar moeten worden bijgesteld.

Vaart in Assen/MKB Retail, foto: Esther van Riezen

#10 Structureel verhogen budget nu niet aan de orde maar wel correctie nodig

Los van de constatering dat er zekerheid nodig is over de jaarlijkse inkomsten, is de vraag opportuun of de jaarlijkse afdracht aan OFA verhoogd dient te worden door de hoogte van de opslag aan te passen. De voornaamste achterliggende indicator van deze vraag is de toenemende vraag naar stadsbreed budget. Trekkingsgerechtigden begrijpen het belang om voortdurend de huidige

beschikbare middelen zorgvuldig te analyseren. Er klinkt ook begrip voor de ambitie door. Maar daarbij wordt in alle gevallen opgemerkt dat een verhoging van de opslag niet kan zonder plan.

Om draagvlak onder ondernemers te creëren, is het noodzakelijk dat een plan ontstaat met daarin een visie en een uitvoeringsagenda.

Ruimte voor het gesprek is er dus, maar tegelijkertijd luidt de conclusie dat dit niet het momentum is om een verhoging van de opslag door te voeren. De coronapandemie heeft een gat geslagen in de financiële huishouding van veel ondernemers. Er is ruimte voor herstel nodig. Ook al is de absolute extra afdracht per ondernemer waarschijnlijk beperkt, het signaal dat het uitstraalt richting ondernemers zorgt voor onrust en dat schaadt het draagvlak onder het Ondernemersfonds.

Breed draagvlak is er wel voor een ander aspect, namelijk een inflatiecorrectie. Sinds de oprichting van het Ondernemersfonds heeft er geen enkel jaar een correctie voor inflatie plaatsgevonden. Prijzen stijgen waardoor het Ondernemersfonds voor hetzelfde geld minder kan uitvoeren. Met terugwerkende kracht vragen alle stakeholders om een corrigerend mechanisme

4 Mijl van Assen – Kidsrun, foto: 4 Mijl Assen

Aanbevelingen 2021

#1 Correctie financieringsstructuur noodzakelijk

Het feit dat de inkomsten van het OFA afhankelijk zijn van het aandeel leegstand en de waardeontwikkeling van het vastgoed heeft een behoorlijke impact op de jaarlijkse exploitatie. Om dit te veranderen is het beter wanneer de afdracht van het OFA een vast % vormt van de totale OZB inkomsten niet-woningen van de gemeente Assen in plaats van een vast bedrag dat afhankelijk is van de WOZ-waarde. Gebruikelijk in Nederland is een afdracht verbonden aan de totale OZB inkomsten. Het effect is natuurlijk dat de tarieven per eigenaar en gebruiker niet jaarlijks vaststaan maar enigszins fluctueren.

Een tweede correctie is nodig voor de jaarlijkse inflatie. De jaarlijkse inflatie bedraagt circa 0,5-3% met het jaar 2021 als uitschieter naar boven. Dat betekent dat de inkooprijzen voor projecten van het OFA en de trekkingsgerechtigden jaarlijks toenemen, terwijl de inkomsten gelijk blijven of afnemen. Feitelijk kan daardoor jaarlijks minder impact worden gegenereerd.

Een correctie voor bijvoorbeeld de laatste twee tot vier jaar is gewenst. Het budget dat hierdoor vrijkomt kan het beste worden toegevoegd aan de pot stadsbreed. De extra middelen verdelen per trekkingsgerechtigde heeft het nadeel van versnippering waardoor minder waarschijnlijk minder impact van de maatregelen zichtbaar gaat zijn.

#2 Niet het moment voor substantiële structurele verhoging afdracht en herverdeling verhouding gebruiker-eigenaar

De aanbeveling luidt om in ieder geval in 2022 en 2023 het tarief per gebruiker en eigenaar van een niet-woning niet te verhogen.* Vele sectoren hebben fors te lijden van de gevolgen van de coronapandemie. Denk vooral aan de toeristisch recreatieve sector, het MKB (horeca en winkels) en de zorgsector. Feit is dat de komende jaren voor veel bedrijven in het teken zal staan van herstel. Veel ondernemers hebben een belastingschuld opgebouwd die de komende jaren terugbetaald moet worden. Het is daardoor niet het moment voor een structurele verhoging. De situatie kan over enkele jaren anders zijn waardoor het advies om de situatie over enkele jaren opnieuw te beoordelen. Dat gesprek kan reeds worden gevoerd.

Ook een aanpassing van de verdeelsleutel tussen gebruikers en vastgoedeigenaren is niet aan de orde. De huidige verdeelsleutel lijkt in de basis op het systeem in andere gemeenten en de huidige verdeling stuit bij het overgrote deel van de gesprekspartners niet op kritiek.

*met uitzondering van de voorstellen onder aanbeveling #1 (correctie voor inflatie en aanpassen naar afdracht op basis van % van de OZB inkomsten).

Middle East Film Festival, foto: organisatie MEFF

#3 Wijzig financieringsstructuur binnenstad

In de binnenstad spelen diverse organisatorische en financiële uitdagingen die vragen om een keuze. Enkele aanbevelingen geclusterd.

De samenwerking tussen stakeholders in de binnenstad kent een andere structuur sinds de start van Vaart in Assen (VIA). VIA zorgt feitelijk voor volwaardig binnenstadsmanagement. Dit betekent dat verschillende bloedgroepen zitting hebben in een gezamenlijk bestuur en projecten aansturen. Zowel horeca, winkels, cultuur, vastgoed als de toeristisch recreatieve sector hebben een

vertegenwoordiging. De kracht is de integrale samenwerking waardoor projecten professioneel worden aangestuurd en meer waarde kan worden gecreëerd. Het huidige trekkingsrecht rust bij MKB Retail. Vooral winkeliers zijn lid van deze vereniging terwijl het trekkingsrecht afkomstig is van meer bloedgroepen. MKB Retail besluit vervolgens het budget grotendeels in beheer te geven bij VIA. Primair om deze twee redenen is het momentum aanwezig om het trekkingsrecht onder te brengen bij VIA. Dit sluit aan bij een veelvoorkomende werkwijze in Nederland waarbij het binnenstadsmanagement budgetten beheert, aanstuurt en verantwoordt.

De volgende aanbevelingen hebben betrekking op de financiële situatie. Het basis trekkingsrecht voor de binnenstad vanuit het OFA is onvoldoende om de ambities waar te maken. Doordat een aanzienlijk deel van het stadsbrede budget uiteindelijk ook een relatie heeft met de binnenstad is er toch wat meer mogelijk. Echter, omdat VIA een jaarlijkse subsidie vanuit de gemeente Assen ontvangt, ontstaat er cumulatief een budget waarmee een mooi programma ontstaat dat onder professionele regie kan worden aangestuurd. Het gegeven dat de binnenstad te beperkt middelen heeft is een fenomeen dat speelt bij alle andere fondsen die werken met een vergelijkbaar model. De oorsprong is gelegen in het feit dat de bijdrage per individuele gebruiker en eigenaar bij een OZB fonds zeer gering is in vergelijking met een alternatief gebiedsgericht fonds zoals de reclamebelasting en de BIZ. Gemiddeld € 50,- versus gemiddeld € 450,-.

Een zorg die leeft bij de organisaties in de binnenstad is het verlagen van de subsidie van de gemeente Assen aan Vaart in Assen. De gemeente Assen heeft de binnenstadsorganisatie vanaf 2019 volledig gesubsidieerd met een bedrag van € 225.000 per jaar. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat Vaart in Assen vanaf 2021 geen subsidie meer zou ontvangen. Onder andere vanwege de coronapandemie heeft de gemeente Assen de subsidie echter twee keer met een jaar verlengd, dus tot en met 2022. Bovendien blijft de gemeente Vaart in Assen vanaf 2023 structureel subsidiëren met € 130.000 per jaar. Het idee is dat de gemeente een basis-organisatie garandeert en dat de ondernemers zelf verantwoordelijkheid nemen voor een hoger ambitieniveau. De gemeentelijke bijdrage is onder andere gebaseerd op een vergelijking met de bijdragen van andere gemeenten. Vaart in Assen verkent de mogelijkheden van een bedrijveninvesteringszone om het hogere ambitieniveau te financieren. Deze zone kan alleen worden ingericht als er voldoende draagvlak is onder ondernemers en vastgoedeigenaren. Als dat er niet blijkt te zijn, valt Vaart in Assen van 2023 terug op de basis-organisatie die door de gemeente wordt gesubsidieerd.

Art of Wonder, foto: Moon Saris

#4 Beheer trekkingsrecht defensie door Ondernemend Assen

Een bijzondere trekkingsgerechtigde is de sector defensie/overheid. Dit budget wordt voornamelijk opgebracht door het kazerneterrein en het provinciegebouw. In totaal zijn er circa 25 organisaties betrokken. Over de periode 2017-2021 is er geen zelfstandige opname geweest door de sector. Wel heeft het bestuur in overleg met de sector een tweetal projecten met de middelen gefinancierd. Uitgangspunt daarbij is dat het project een stadsbreed effect heeft.

Desondanks stapelt de reserve zich op. Recentelijk zijn er op initiatief van Ondernemend Assen enkele personen opgestaan die namens de sector als aanspreekpunt willen fungeren. In 2022 worden concrete vervolgstappen verwacht met als doel dat Ondernemend Assen als aanjager gaat fungeren van het budget. Vergelijkbaar met de sectoren zorg en onderwijs. Dit is een wenselijke ontwikkeling. Slaagt deze stap niet dan is het zaak de huidige werkwijze te continueren, waarbij het bestuur van het OFA het budget beheert.

#5 Blijf werken aan samenwerkingsmodel sectoren sport en cultuur

In de communicatie over de identiteit van Assen zijn sport en cultuur terugkerende thema's. De vrijetijdsector is in de Economische Agenda van de gemeente een speerpunt en daarbinnen wordt veel waarde toegekend aan sport en cultuur. Desondanks is geconcludeerd dat de samenwerking van deze sectoren binnen het OFA niet is georganiseerd. Het (ongewenste) resultaat is dat het trekkingsrecht in de huidige situatie onder beheer van het bestuur valt. De basis onder het Ondernemersfonds is immers dat sectoren en gebieden zelf tot projectvoorstellen komen. De komende periode is extra inzet vereist om tot een structurele samenwerkingsvorm te komen binnen deze sectoren. Voor beide sectoren zijn er volop haakjes. Allereerst het Asser Sportakkoord. Een akkoord dat is bekrachtigd door vele sportorganisaties in de stad. In het akkoord staat geformuleerd wat Assen belangrijk vindt op het gebied van sport en wat Assen gaat doen (projecten). De middelen van het Ondernemersfonds kunnen hierbij van toegevoegde waarde zijn. Bovendien is er een bestaande regiegroep om uitvoering te geven aan de doelstellingen.

Ook in de culturele sector is het van belang om tot (hernieuwde) samenwerking te komen. Een goed georganiseerde culturele sector is van belang voor de aantrekkelijkheid van de stad. Cultuur is immers een identiteitsdrager. En daarmee is er ook voor het OFA een belang. Dit staat nog los van alle inhoudelijke ambities die de stad Assen heeft op cultureel vlak (opgenomen in de Kunst en cultuurnota 2021-2014). Blijft sectorale samenwerking achterwege dan is het een optie het culturele trekkingsrecht toe te voegen aan het trekkingsrecht voor de binnenstad vanwege een geografische clustering van cultuur in dat gebied.

Asser Stadsloop, foto: organisatie Asser Stadsloop

#6 Onderzoek integrale aanpak stadsbrede projecten als startpunt extra budget

Met betrekking tot de omgang met stadsbrede projecten zijn diverse conclusies geformuleerd. De toegevoegde waarde van stadsbreed budget wordt duidelijk gezien door stakeholders. Daarnaast is er begrip voor de verkenning van het bestuur van het OFA om de komende jaren het aandeel van het budget stadsbreed te vergroten. Het op voorhand reserveren van extra budget door het trekkingsrecht te vergroten van 15% naar 25% wordt echter niet als het juiste middel gezien. Diverse argumenten worden ter ondersteuning aangehaald. Zoals de kracht van het huidige netwerk tussen OFA en de trekkingsgerechtigden waardoor snel in een extra financieringsbehoefte wordt voorzien. Daarnaast wijzen stakeholders op de mogelijkheid tot inflatiecorrectie door de gemeente Assen.

Dat deze kansen voor stadsbreed worden gezien, impliceert dat extra budget voor stadsbreed niet zozeer de kwestie is. Wel vragen de trekkingsgerechtigden om op voorhand inzichtelijk te hebben waar precies de extra financieringsbehoefte aanwezig is. Wat wenst het OFA te bereiken met de middelen? Wat is het gewenste effect? Waar gaat de focus naar uit?

De achtergrond is dat projecten dan meer impact hebben. Daarnaast is er de wens om gezamenlijk/integraal te besluiten over deze gewenste positionering/focus. Voorgaande leidt tot de concrete aanbeveling om in gezamenlijkheid van bestuur OFA, de trekkingsgerechtigden en mogelijk ook enkele grotere project organisatoren tot een agenda/koers voor de komende periode te komen. Niet bedoeld als een kader stellend document maar als een inspiratiedocument.

#7 Organiseer overleg tussen de regelmatig aanvragers van stadsbreed budget

Allerlei organisatoren van activiteiten melden zich bij het OFA met het verzoek tot ondersteuning. Veel van deze organisaties hebben overeenkomstige kenmerken in termen van organisatorische structuur, afhankelijkheid van subsidies en ervaring met projectmatig werken. Van synergie tussen de organisaties is echter niet of nauwelijks sprake terwijl is geconstateerd dat het netwerk veel overeenkomsten vertoont. Bij de regelmatig aanvragers is de behoefte aanwezig om vaker met elkaar samen te komen om ervaringen uit te wisselen en slimme koppelingen te leggen. Het OFA is in staat dit te initiëren door organisaties te verbinden op eenzelfde wijze zoals dat plaatsvindt voor de vaste trekkingsgerechtigden.

#8 Actievere rol gemeente in bekendheid en verbinding

In essentie is het OFA een fonds van, voor en door ondernemers. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol door primair de middelen te innen en ter beschikking te stellen aan het fonds. De afspraken tussen de gemeente en het OFA zijn vastgelegd in een convenant. In dat convenant is opgenomen dat alle partijen (OFA, ondernemersorganisaties en de gemeente) zorgdragen voor de informatievoorziening over het fonds richting individuele ondernemers. Niet alle ondernemers zijn georganiseerd/aangesloten via een collectief en nieuwe ondernemers kennen niet automatisch de juiste wegen in het netwerk. Juist voor die ondernemers kan de gemeente een centrale informerende rol spelen. De constatering is echter dat de gemeente veel beschikbare instrumenten niet inzet waardoor de afspraak in het convenant onder druk staat. Zo is er op de website van de gemeente niets over het OFA te vinden, komt het OFA niet voor in beleidsdocumenten (zoals de Economische Agenda of het Sportakkoord) en wordt op het jaarlijkse aanslagbiljet OZB/WOZ geen informatie verspreid over de opslag en het doel. De aanbeveling is om de informatievoorziening de komende jaren met verschillende instrumenten een impuls te geven.

Nazomer kermis, foto: Esther van Riezen

#9 Meer aandacht gewenst voor verantwoording projectmiddelen

Het bestuur van het OFA geeft aan dat er door de trekkingsgerechtigden (incl. regelmatig aanvragers stadsbreed) te weinig aandacht uitgaat naar het verantwoorden van projectresultaten. Deze constatering wordt herkend door de ontvangers van OFA- middelen. Het gaat dan over de verantwoording richting het OFA, maar vooral over de verantwoording richting de individuele ondernemer en de gemeenschap. Meer specifiek over de effecten van het project en een evaluatie onder de ondernemers binnen het gebied / de sector. Evaluaties en verantwoordingen blijven vaak liggen omdat na de activiteit de blik weer op de toekomst gaat. Desondanks zijn deze zaken cruciaal voor de ontwikkeling van het draagvlak en doorontwikkeling van het betreffende project. Vandaar het advies om meer systematisch werk te maken van verantwoording en evaluatie. Verschillende methoden zijn voorstelbaar. Bijvoorbeeld het toevoegen van dit aspect aan het aanvraagformulier. Trekkingsgerechtigden en aanvragers dienen dan aan te geven hoe zij de 'aftersales' aanpakken en hoe evaluatie vorm krijgt. Daarnaast kan het OFA wellicht een standaard format aanreiken (mogelijk

via het verantwoordingsformulier) waarin het project wordt omschreven voor communicatieve uitingen.

4 Mijl Festival, foto: organisatie 4 Mijl Festival

#10 Enkele gerichte aanpassingen aan model Raad van Advies

Bij de trekkingsgerechtigden is begrip aanwezig voor het wijzigen van de rol van Platform Ondernemend Assen (POA) in een bredere Raad van Advies. Voordelen die door de meeste trekkingsgerechtigden worden genoemd hebben vooral betrekking op het frequentere contact dat ontstaat tussen organisaties en een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de werkwijze van het Ondernemersfonds door te ontwikkelen. Dat de meer formele rollen van de POA die zijn verankerd in de huidige statuten van het OFA* vrijer zijn geformuleerd in de concept statuten van de nieuwe Raad van Advies** is voor de meeste trekkingsgerechtigden ondergeschikt. De formele rollen neigen meer naar toezicht dan naar advies. Terwijl juist kaders en toezicht begrippen zijn die niet passen bij de samenwerkingscultuur in Assen. Met vertrouwen en zo min mogelijk kaders als centrale kenmerken. Echter, de huidige leden van POA (Ondernemend Assen, MKB Retail en TRP-A) geven terecht aan dat kaders nodig zijn voor het geval het vertrouwensmechanisme niet werkt of er nog moet worden gewerkt aan vertrouwen. Neem daarbij de situatie als voorbeeld dat diverse bestuursleden wisselen.

*het benoemen en ontslaan van bestuursleden, het wijzigen van statuten, het mee besluiten over de grotere stadsbrede aanvragen en gevraagd en ongevraagd adviseren over alle thema's die betrekking hebben op het Ondernemersfonds.

** advies over de benoemen van bestuursleden, bevoegd om het vertrouwen in het bestuur op te zeggen, advies over de besteding van grotere geldmiddelen en gevraagd en ongevraagd adviseren over alle thema's die betrekking hebben op het Ondernemersfonds.

De adviesraad geeft het bestuur gevraagd en ongevraagd advies. Op basis van voorliggende evaluatie komen we tot de volgende aanbevelingen:

Continueer het proces om tot een statutenwijziging te komen met daarin de introductie van een Raad van Advies ter vervanging van de rol van het POA. Focus gaat uit naar advies en niet naar toezicht.

Gezien de aard en schaal van de trekkingsgerechtigden wijkwinkelcentra (Kloosterveen, Marsdijk, Peelo, Vredeveld en Nobellaan) verdient het de overweging om voor deze groep één zetel in de Raad van Advies te reserveren. De verschillende centra vertegenwoordigen dezelfde belangen en het maakt de organisatie efficiënter. De zetel kan per periode van 2 of 3 wisselen tussen de centra.

Kies niet voor een stemrecht binnen de Raad van Advies die verbonden is aan het percentage trekkingsrecht. Binnen de Raad van Advies zitten alle partijen als gelijkwaardige partners aan tafel.

De Raad van Advies heeft een centrale rol bij het opstellen van het inspiratiedocument voor stadsbrede aanvragen. Zie aanbeveling #6. Vaststelling hiervan moet de steun hebben van de Raad van Advies.

Het OFA heeft een eigen mandaat betreffende de besteding van het stadsbrede budget. Grotere bedragen gaan met toestemming van de Raad van Advies.

Verhoog de minimale vergaderfrequentie van de Raad van Advies naar ten minste vier maal per jaar. Ter overweging kan worden meegegeven om twee keer per jaar te werken met een formele agenda en twee keer te kiezen voor een meer informele bijeenkomst met een 'open agenda'.

Het OFA-bestuur deelt de Conclusies en zal met betrekking tot de Aanbevelingen in 2022 de nodige stappen zetten.

Bokbier tocht Assen, foto: organisatie Bokbier Tocht

Trekkingsgerechtigden 2021

In 2021 waren er de volgende trekkingsgerechtigden:

1. Ondernemend Assen
2. MKB Retail Assen
3. Sector Recreatie: TRP-Assen (Toeristisch Recreatief Platform Assen)
4. Sector Agrarisch: LTO-Noord Drenthe
5. Sector Zorg (binnen Ondernemend Assen)
6. Sector Onderwijs (binnen Ondernemend Assen)
7. Sector Sport (binnen OFA, voor Sport treedt de st. Asser Sportakkoord op als adviseur, er is nog geen trekkingsgerechtigde)
8. Sector Defensie/Overheid (adviseurs binnen Ondernemend Assen)
9. Sector Cultuur (binnen OFA, voor Cultuur is er nog geen trekkingsgerechtigde)
10. Winkelcentrum Kloosterveen
11. Winkelcentrum Peelo
12. Winkelcentrum Marsdijk
13. Winkelcentrum Vredeveld
14. Winkelcentrum Nobellaan

Met betrekking tot MKB Retail Assen: ca. 95 % van het budget wordt direct doorgeleid naar Vaart in Assen (ViA). MKB Retail Assen is wel degene die de verantwoording van de bestedingen aflegt.

Budget (-verdeling)

Het budget van het OFA is gelijk aan het geheel van de opslag op de OZB. Dit bedrag ontvangt het OFA jaarlijks via de gemeente. Na aftrek van de begrote interne kosten en 15 % voor stadsbrede projecten is er vervolgens een verdeling gebaseerd op postcodegebieden, sectoren en winkelcentra. De verdeling wordt telkens vastgesteld voor een periode van drie jaar.

Onderstaande tabel geldt voor de periode 2021- 2023

Percentages in **2021**:

Ondernemend Assen	37,8
MKB Retail Assen	23,8
Sector Recreatie TRP-Assen	4,0
Sector Agrarisch LTO Noord Drenthe	1,6
Sector Zorg	8,3
Sector Onderwijs	10,9
Sector Sport	4,1
Sector Defensie	2,5
Sector Cultuur	3,7
Winkelcentrum Kloosterveen	1,1
Winkelcentrum Peelo	0,2
Winkelcentrum Marsdijk	0,6
Winkelcentrum Vredeveld	0,4
Winkelcentrum Nobellaan	0,5

De verdeling van het **budget 2021** was als volgt (euro's):

Ondernemend Assen	125.274
MKB Retail Assen	79.196
Sector Recreatie TRP Assen	13.260
Sector Agrarisch LTO Noord Drenthe	5.437
Sector Zorg	27.581
Sector Onderwijs	36.399
Sector Sport	13.658
Sector Defensie	8.619
Sector Cultuur	12.199
Winkelcentrum Kloosterveen	3.613
Winkelcentrum Peelo	829
Winkelcentrum Marsdijk	2.254
Winkelcentrum Vredeveld	1.492
Winkelcentrum Nobellaan	1.691
Stadsbrede projecten	58.500

Het totale OFA-budget bedroeg in 2021 441.002 euro. Dit is gebaseerd op een opslag van 36 euro per 100.000 WOZ-waarde (zakelijk onroerend goed). Eventuele restantbedragen uit het voorgaande jaar worden per trekkingsgerechtigde doorgeschoven.

Financiën

Voor de financiële verantwoording wordt verwezen naar de Jaarrekening 2021. Deze staat op www.ondernemersfondsassen.nl

Verantwoording per trekkingsgerechtigde

De trekkingsgerechtigden zijn verantwoordelijk voor de juiste besteding van de beschikbaar gestelde middelen. De achterban is er primair voor om daar controle op te houden. Daarnaast horen de trekkingsgerechtigden in formele zin verantwoording af te leggen aan het OFA-bestuur. Middels dit Jaarverslag en de Jaarrekening legt het OFA-bestuur vervolgens publiek verantwoording af.

Hieronder een korte weergave van de activiteiten per trekkingsgerechtigden:

Ondernemend Assen

1. Project bedrijvenpark
2. Project Zon op de Zaak
3. Project Ledenonderzoek
4. Opstellen Masterplan bedrijventerreinen

Presentatie Masterplan Bedrijventerreinen, foto: Ondernemend Assen

5. Bewegwijzering binnenstad in verband met Corona
6. Bijdrage Najaarskermis
7. Project Assen voor Assen
8. Bijdrage restauratie TT-monument
9. Project Schoon, heel, veilig
10. Noordelijke promotiedagen
11. Project subsidieloket
12. Project Ondernemers Niet op Bedrijventerreinen (ONB)
13. Bijdrage Asser Stadsloop
14. Project Promotiedag Drenthe
15. Project Assen Onderneemt
16. Project Be Smart be international

Frida Kahlo icon, foto: Esther van Riezen

MKB-Retail

Evenals in voorgaande jaren schuift MKB-Retail het grootste gedeelte van haar trekkingsrechten door naar de uitvoeringsorganisatie Vaart in Assen. Zij coördineert en organiseert de vele activiteiten in het centrum van de stad. In 2021 betrof dit onder andere:

1. Frida Kahlo – citydressing, promotie, randactiviteiten, muurschilderingen, etalages aangekleed, icoon op Kop van de Vaart
2. Identiteit Assen ‘Hoofdstad met charme’ – nieuw logo, huisstijl en kleurgebruik
3. Campagnes binnenstad veilig en gastvrij ondanks Corona, o.a. gastdames, signing
4. Zomermagazine
5. Stadsplattegronden
6. Zomervermaakprogramma – waaronder ook een pendelbus van campings/vakantieparken naar centrum van Assen
7. Wintervermaakprogramma
8. Diverse arrangementen (bijv. hotel, dineren toegang tot Frida Kahlo)
9. Nieuwe sfeerverlichting
10. Bijdrage 1^e Zomermagazine Assen
11. Bijdrage Online modeshow
12. Bijdrage Nazomerkermis
13. Bijdrage Winters Assen

Sector Toerisme, Recreatie en Horeca

Projecten vanuit TRP-Assen ondersteund:

1. Bijdrage Stichting Kop van Drenthe
2. Renovatie TT-monument
3. Ontwikkelen online zomercampagne en Frida Kahlo campagne
4. Reservering voor TT-museum Assen
5. Bijdrage onderzoek vrijetijdseconomie (samen met de gemeente Assen)

Renovatie TT-monument, foto: TRP-Assen

Sector Agrarisch

De sector Agrarisch heeft geen projecten met OFA-geld uitgevoerd.

Sector Zorg

Projecten vanuit de Branche Zorg ondersteund:

1. Aanschaf AED

Branche Zorg, foto: stockfoto

2. Project Digitaal vrijwilligers
3. Bijdrage Kenniscafé
4. Bijdrage Asser Stadsloop
5. Diverse eigen projecten

Sector Onderwijs

Projecten vanuit de Branche Onderwijs ondersteund:

1. Bijdrage Kenniscafé
2. Bijdrage Asser Stadsloop
3. Diverse eigen projecten

Kenniscafé Assen, foto: Erik Verkaaik

Sector Sport

1. Bijdrage Asser Stadsloop
2. Bijdrage 4 Mijl Festival Assen
3. Bijdrage Winters Assen

Sector Defensie/Overheid

1. Bijdrage aan het Drone Festival was gereserveerd, geannuleerd vanwege Corona.
2. Bijdrage Bevrijdingssuite

Winkelcentrum Peelo

De OFA-bijdrage is gebruikt voor de kerstversiering om een gezellige sfeer in het winkelcentrum te creëren.

Winkelcentrum Marsdijk

Frequent worden er acties en activiteiten georganiseerd voor de klanten. Er is een bijdrage geleverd aan de 4 Mijl van Assen en aan de organisatie van de Sinterklaasintocht.

Sinterklaasfeest, foto: St. Sinterklaasintochten

Winkelcentrum Vredeveld, Nobellaan en Kloosterveen (via Ploegmakersbeheer)

De opzet was verschillende publieksactiviteiten te organiseren gerelateerd aan de feestdagen zoals Pasen, Moederdag, Vaderdag, Kerst en Oud & Nieuw. Veel hiervan kon niet doorgaan door Corona. Toch is er geprobeerd op andere wijzen aandacht aan de klanten te besteden.

Winters Assen, foto: organisatie Winters Assen

Stadsbreed budget

Naast de budgetten voor de trekkingsgerechtigden is er het Stadsbrede Budget. Dit bedraagt 15 % van het totaal te verdelen budget na aftrek van de interne kosten en wordt beheerd door het OFA-bestuur.

In 2021 zijn bijdragen verleend aan:

1. Winters Assen – ijsbaan
2. Stadswandeling Assen
3. Nieuwe sfeerverlichting
4. Sport-/Speldag Cité winkelcentrum
5. Renovatie TT monument
6. Online campagne Assen
7. Preuvenement
8. Frida Kahlo
9. Kenniscafé Assen
10. Film Festival of the Middle East
11. Nazomer kermis
12. Bokbier tocht
13. Winters Assen vermaakcampagne
14. Festiviteiten Dia de Los Muertes
15. Sinterklaasfeest
16. Openingsexpositie CAMPIS

- 17. Asser Bluesdagen
- 18. Muziektheater Muskee

Bij meerdere projecten hebben andere trekkingsgerechtigden ook een bijdrage verleend. Dit getuigt van betrokkenheid bij het belang van het centrum voor de stad.

Dia de los Muertes, foto: Esther van Riezen

Bestuur

Per 31 december 2021 bestond het bestuur uit:

Arie van der Spek -voorzitter	Bestuur Maatschappij v. Weldadigheid, toezichthouder Gevangenis­museum
Astrid-Odile de Visser- secretaris	Voorzitter RvB Interzorg Noord Nederland, toezichthouder bij Drenthe College
Eelco Bakker - penningmeester	Eigenaar BBENG en adviseur Ik Ben Drents Ondernemer
Marjan Beumer -bestuurslid	Eigenaar ROMA opticien
Rijn­ie Trip – bestuurslid	Directeur-eigenaar Van Lier Catering, directeur Hungry Heroes Food Delivery, Bestuurslid VOCC (Verenigde Ondernemende Contract Cateraars)

In juli 2022 treden zowel Astrid-Odile de Visser en Arie van der Spek af. Hun tweede termijn zit er dan op en zij zijn niet herkiesbaar. Hans Mulder en Hans de Willigen zijn inmiddels benoemd in het bestuur. Hans de Willigen zal per 22 juni 2022 benoemd worden tot voorzitter, als opvolger van Arie van der Spek.

Het bestuur wordt ondersteund door bestuurssecretaris Esther van Riezen van Impulz Management Support.

In 2021 waren er 11 reguliere bestuursvergaderingen. Gezien de goede interne organisatie duren de vergaderingen maximaal een uur. De bestuurssecretaris heeft het evaluatieproces begeleid wat tot extra inzet heeft geleid.

De bestuursleden vervullen hun functies als vrijwilliger en ontvangen geen vergoeding. De bestuurssecretaris ontvangt een marktconforme vergoeding per uur.

De bestuursbesluiten worden telkens op www.ondernemersfondsassen.nl geplaatst.

Overleg

In de statuten is opgenomen dat het Platform Ondernemend Assen (POA) als adviesorgaan van het OFA optreedt. In het POA zitten Gilde Bart (nu TRP-Assen), Ondernemend Assen en MKB Retail. In 2021 is, in samenspraak met de trekkingsgerechtigden, gewerkt aan een wijziging van de statuten waarbij er een bredere vertegenwoordiging vanuit de trekkingsgerechtigden zitting heeft in een Raad van Advies (RvA).

Begin 2021 heeft niet het jaarlijkse informele overleg met alle trekkingsgerechtigden plaatsgevonden. Gezien de duur van de coronacrisis heeft het OFA-bestuur bilaterale gesprekken met hen gehouden.

Vanwege de vacatures binnen het bestuur zijn de trekkingsgerechtigden gevraagd mee te denken en kandidaten aan te dragen. Van deze mogelijkheid hebben zij gebruik gemaakt en de uiteindelijke kandidaten zijn ter goedkeuring aan het POA voorgelegd.

Halfjaarlijks vindt er ook bestuurlijk overleg plaats met de wethouder. Dit overleg verloopt naar alle tevredenheid.

Dia de los Muertes, foto: Esther van Riezen

Communicatie

Ondanks de Coronamaatregelen zijn er toch een behoorlijk aantal projecten doorgegaan, soms in aangepaste vorm (online of hybride). De communicatie hierover vond plaats via nieuwsartikelen op de website, Twitter, LinkedIn en in de nieuwsbrief. Voor zover er fysieke evenementen waren is er goed gebruik gemaakt van de OFA-banners en OFA-spandoeken of digitale logo's.

Kunst aan de Vaart, foto: Esther van Riezen